

Sygn. akt I A Ca 1391/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lutego 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Jan Surma
Sędziowie:	SSA Iwona Biedroń (spr.) SSA Franciszek Marcinowski
Protokolant:	Teresa Wróbel-Płatek

po rozpoznaniu w dniu 31 stycznia 2012 r. we Wrocławiu na rozprawie
sprawy z powództwa **Skarbu Państwa - Ministra Skarbu Państwa**
przeciwko (...) **Centrum Hurtu (...) S.A. z siedzibą we W.**
o stwierdzenie nieważności uchwały ewentualnie o jej uchylenie
na skutek apelacji strony powodowej
od wyroku Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z dnia 20 października 2011 r. sygn. akt X GC 243/11

- 1. oddala apelację;**
- 2. zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 270 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Strona powodowa Skarb Państwa – Minister Skarbu Państwa domagała się na podstawie art. 425 § 1 k.s.h. stwierdzenia nieważności uchwały nr 30 zwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy pozwanego (...) Centrum Hurtu (...) SA we W. podjętej w dniu 20 maja 2011 r. ewentualnie jej uchylenia w oparciu o art. 422 § 1 k.s.h.

Strona pozwana wnosila o oddalenie powództwa podnosząc, że zaskarżona uchwała nie narusza prawa, ani nie jest sprzeczna ze statutem spółki czy dobrymi obyczajami.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu wyrokiem z dnia 20.10.2011 r. powództwo oddalił i zasądził od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 377 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Istotne dla rozstrzygnięcia sprawy ustalenia faktyczne przedstawiały się następująco:

Strona powodowa jest akcjonariuszem (...) Centrum Hurtu (...) S.A. we W..

Na dzień 20 maja 2011 r. zarząd pozwanej spółki zwołał zwyczajne walne zgromadzenie, którego przedmiotem miała być między innymi zmiana § 5 i § 9 „Regulaminu Rady Nadzorczej (...) Centrum Hurtu (...) S.A. we W.”.

Zgodnie ze statutem strony pozwanej rada nadzorcza składa się z 5-7 członków, wybieranych w sposób określony w pkt 2 § 17. Statut spółki określa również dodatkowe kompetencje rady nadzorczej (pkt 3), kadencję rady (pkt 4 i 4a), sposób podejmowania uchwał (pkt 6) i tryby szczególne podejmowania uchwał rady (pkt 7a). Zgodnie z § 17 pkt 8 tryb działania rady nadzorczej szczegółowo określa regulamin rady nadzorczej, który uchwała walne zgromadzenie.

W dniu 20.05.2011 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszy strony pozwanej.

Uchwałą nr 30 zwyczajne walne zgromadzenie zmieniło § 9 Regulaminu Rady Nadzorczej w ten sposób, że w miejsce dotychczasowego brzmienia: „Członkowie Rady otrzymują za pełnienie swoich obowiązków miesięczne wynagrodzenie ustalone w drodze uchwały przez Walne Zgromadzenie Spółki oraz zwrot udokumentowanych kosztów podróży:

1. Przewodniczący będzie otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1,0; wiceprzewodniczący 0,9; sekretarz 0,9; członkowie 0,8 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku ogłaszanego przez prezesa GUS w Monitorze Polskim za IV kwartał poprzedniego roku.
2. Wynagrodzenie powyższe przysługuje zakres pełnienia funkcji członka rady nadzorczej i płatne będzie w terminie 5 dni po upływie miesiąca, za który jest ono należne”

wpisano:

„Członkowie Rady otrzymują za pełnienie swoich obowiązków miesięczne wynagrodzenie ustalone w drodze uchwały przez Walne Zgromadzenie Spółki oraz zwrot udokumentowanych kosztów podróży:

1. Przewodniczący Rady będzie otrzymywał wynagrodzenie w wysokości 1,1; wiceprzewodniczący 1,0; sekretarz 1,0; członkowie 1,0 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku ogłaszanego przez prezesa GUS w Monitorze Polskim za IV kwartał poprzedniego roku.
2. Wynagrodzenie powyższe przysługuje zakres pełnienia funkcji członka rady nadzorczej.
3. W przypadku gdy rada nadzorcza deleguje swoich członków do czasowego samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych, delegowani członkowie rady za okres delegowania, będą otrzymywali dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 1,0 przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw bez wypłat z zysku ogłaszanego przez Prezesa GUS w Monitorze Polskim za IV kwartał poprzedniego roku.
4. Wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 1 i 3 płatne będą w terminie 5 dni po upływie miesiąca, za który są one należne”.

Strona powodowa głosowała przeciwko podjęciu tej uchwały i jej sprzeciw został zaprotokołowany.

Przy takich ustaleniach faktycznych Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy stwierdził, że strona powodowa spełniła przesłanki zaskarżenia uchwały przewidziane w art. 422 § 2 pkt 2 k.s.h. w zw. z art. 425 § 1 k.s.h. Jednak w ocenie Sądu Okręgowego strona powodowa nie wykazała, aby zaskarżona uchwała naruszała przepisy prawa a w szczególności art. 390 § 3 k.s.h., art. 392 § 1 k.s.h. oraz art. 391 § 3 k.s.h.

Sąd Okręgowy wskazał, że zaskarżona uchwała nie dotyczy sytuacji o jakiej mowa w art. 390 § 3 k.s.h., gdyż przepis ten dotyczy członków rady delegowanych w trybie art. 390 § 2 k.s.h. Osobom takim należy się obligatoryjne wynagrodzenie przewidziane w art. 390 § 3 k.s.h. Natomiast zaskarżona uchwała dotyczy sytuacji przewidzianej w art. 390 § 1

k.s.h. a mianowicie gdy rada nadzorcza deleguje swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych. Sąd Okręgowy przyjął, że delegowanie członka rady nadzorczej w trybie art. 390 § 1 k.s.h. może mieć charakter stały bądź czasowy. Gdy stałe delegowanie członka rady ma swoje źródło w uchwale rady nadzorczej a zatem jest to delegacja w oparciu o art. 390 § 1 k.s.h. to zdaniem Sądu Okręgowego osobie takiej przysługuje wynagrodzenie o jakim mowa w art. 390 § 3 k.s.h. Natomiast, gdy delegacja członka rady nadzorczej dokonywana w trybie art. 390 § 1 k.s.h. ma charakter czasowy, to przyznanie mu dodatkowego wynagrodzenia zależy od decyzji walnego zgromadzenia, które może podjąć stosowną uchwałę w oparciu o art. 392 § 1 k.s.h. Sąd Okręgowy wskazał, że z treści art. 392 § 1 k.s.h. nie wynika, że wynagrodzenie członków rady nadzorczej ma być równe, szczególnie w sytuacji gdy zadania poszczególnych członków są zróżnicowane. W ocenie Sądu Okręgowego treść art. 392 § 1 k.s.h. nie stoi w sprzeczności z treścią zaskarżonej uchwały.

Jeżeli chodzi o sprzeczność zaskarżonej uchwały z treścią art. 392 § 1 zd. drugie k.s.h., to Sąd Okręgowy wskazał, że uchwała jest uchwałą walnego zgromadzenia, a zatem zarzut ten jest niezrozumiały, natomiast okoliczność, iż uchwała dotycząca wynagrodzenia członków rady nadzorczej mieści się w regulaminie rady nadzorczej nie ma żadnego znaczenia, skoro regulamin ten uchwała walne zgromadzenie w drodze uchwały, a zatem zgodnie z art. 392 § 1 k.s.h. W ocenie Sądu Okręgowego przepis art. 391 § 3 k.s.h. nie zawiera zakazu zamieszczania w regulaminie rady nadzorczej kwestii związanych z wynagrodzeniem członków rady, gdy kwestie te, tak jak ma to miejsce w niniejszej sprawie, nie są odmiennie uregulowane w statucie lub przepisach ustawy.

Uznając, że zaskarżona uchwała nie narusza przepisów prawa, Sąd Okręgowy zbadał przesłanki wskazane przez powoda, mające prowadzić do uchylenia uchwały. Sąd Okręgowy podkreślił, że strona powodowa nie wskazała żadnych okoliczności faktycznych mających uzasadnić jej twierdzenie, iż zaskarżona uchwała godzi w interesy spółki. Uznał też, że nie zachodzi sprzeczność pomiędzy § 17 pkt 8 statutu pozwanej spółki a treścią podjętej uchwały. Wobec tego przyjął, że także żądanie uchylenia uchwały nie opierało się na uzasadnionych podstawach a zatem powództwo w całości oddalił.

Powyższy wyrok zaskarżyła strona powodowa w całości zarzucając naruszenie art. 390 § 1 k.s.h. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że samodzielne pełnienie określonych funkcji nadzorczych przez delegowanego członka rady nadzorczej może mieć charakter stały, naruszenie art. 390 § 3 k.s.h. poprzez błędną wykładnię i przyjęcie, że przepis ten ma zastosowanie w przypadku o którym mowa w art. 390 § 1 k.s.h. jeżeli samodzielne pełnienie określonych czynności przez członka rady nadzorczej ma charakter stały, naruszenie art. 391 § 3 k.s.h. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że regulamin rady nadzorczej może określać wysokość wynagrodzenia członków rady nadzorczej, naruszenie art. 392 § 1 k.s.h. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepis ten stanowi podstawę do przyznania członkowi rady nadzorczej dodatkowego wynagrodzenia w przypadku delegowania przez radę nadzorczą na podstawie art. 390 § 1 k.s.h. do samodzielnego wykonywania czynności nadzorczych, naruszenie art. 425 k.s.h. w zw. z art. 390 § 1 k.s.h. art. 390 § 3 k.s.h. art. 391 § 3 k.s.h. i art. 392 § 1 k.s.h. polegające na ustaleniu braku przesłanek do stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały, naruszenie art. 422 § 1 k.s.h. polegające na ustaleniu braku podstaw do uchylenia zaskarżonej uchwały.

W oparciu o powyższe zarzuty strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez stwierdzenie nieważności zaskarżonej uchwały ewentualnie jej uchylenie oraz zasądzenie kosztów procesu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Strona powodowa nie kwestionuje dokonanych przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych, wobec czego Sąd odwoławczy przyjął je za podstawę swojego rozstrzygnięcia, uznając, że są zgodne z materiałem sprawy.

Zarzuty strony powodowej dotyczą naruszenia przez Sąd Okręgowy wskazanych w apelacji przepisów prawa, których błędna – zdaniem skarżącej – wykładnia doprowadziła do uznania, że nie zachodzą podstawy do stwierdzenia nieważności zaskarżonej uchwały ani do jej uchylenia. Zarzutów tych nie można podzielić.

Skarżący w apelacji przedstawia własną wykładnię wskazanych w apelacji przepisów prawa, którą można sprowadzić do tezy, iż art. 392 § 1 k.s.h. reguluje jedynie kwestię przyznania członkom rady nadzorczej „wynagrodzenia podstawowego”, natomiast art. 390 k.s.h. przewiduje możliwość przyznania „obligatoryjnego wynagrodzenia dodatkowego” co może nastąpić tylko w przypadku wskazanym w art. 390 § 2 k.s.h.

Zauważyć trzeba, że art. 392 § 1 k.s.h. mówi jedynie o wynagrodzeniu jakie można przyznać członkom rady nadzorczej. Z treści tego przepisu nie można wyprowadzić wniosku, w jaki sposób wynagrodzenie to ma być określone. A skoro tak, to ustawodawca przekazał kompetencję do określenia wynagrodzenia członków rady nadzorczej walnemu zgromadzeniu, które podejmuje stosowną uchwałę lub reguluje kwestię wynagrodzenia w statucie spółki. Oznacza to, że walne zgromadzenie może określić wysokość wynagrodzenia członków rady nadzorczej w sposób dowolny, także poprzez wskazanie elementów fakultatywnych wynagrodzenia, których przyznanie zależeć będzie od tego, czy członkowie rady nadzorczej będą wykonywać dodatkowe obowiązki zlecone im przez radę. Swoboda decyzji walnego zgromadzenia jest ograniczona jedynie poprzez możliwość zaskarżenia podjętej uchwały w trybie powództwa o jej uchylenie. Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu Okręgowego, iż art. 390 § 3 k.s.h. dotyczy jedynie wynagrodzenia obligatoryjnego przyznawanego członkom rady nadzorczej delegowanym do stałego indywidualnego wykonywania nadzoru. Taki też wniosek płynie z przywołanych w apelacji orzeczeń Sądu Najwyższego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, nie ma znaczenia kwestia czy rada nadzorcza może delegować członka rady do stałego wykonywania czynności nadzorczych. Z tego względu Sąd odwoławczy uznał za zbędne odnoszenie się do obszernej argumentacji przedstawionej w apelacji a dotyczącej wykładni art. 390 § 1 k.s.h. w zakresie tego czy w przepisie tym chodzi o delegację stałą czy czasową.

Nie ulega przecież wątpliwości, że delegowanie członka rady o jakim mowa w zaskarżonej uchwale jest delegowaniem czasowym, do wykonania określonych czynności. Z tego względu trafnie przyjął Sąd Okręgowy, że ustalenie wynagrodzenia dla takiej osoby nie mogło mieć podstawy w art. 390 § 3 k.s.h., który to przepis dotyczy jedynie stałego wykonywania czynności nadzorczych. Pogląd Sądu Okręgowego jest w tym zakresie zbieżny ze stanowiskiem apelującego. Różnica natomiast polega na tym, że Sąd Okręgowy przyjął, że skoro art. 392 § 1 k.s.h. nie wprowadza żadnych zakazów czy ograniczeń jeżeli chodzi o sposób określenia wynagrodzenia członków rady nadzorczej, to nie sposób przyjąć aby zaskarżona uchwała była z nim sprzeczna, natomiast skarżąca uważa, że skoro art. 390 k.s.h. nie przewiduje w przypadku delegowania do czasowego samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych osobnego wynagrodzenia, to w istocie wprowadza zakaz ustanowienia w takim przypadku wynagrodzenia. W ocenie Sądu Apelacyjnego taka wykładnia art. 390 k.s.h. nie znajduje oparcia w treści tego przepisu, nie przemawia za nią wykładnia systemowa ani celowościowa. To, że ustawodawca nie przewidział w przypadku czasowego delegowania członka rady nadzorczej w oparciu o art. 390 § 1 k.s.h. obligatoryjnego wynagrodzenia, nie oznacza, że przyznania w takim przypadku wynagrodzenia zakazał. Przedstawiona przez skarżącego wykładnia art. 390 k.s.h. narusza przewidzianą w art. 392 § 1 k.s.h. zasadę swobody ustalenia wynagrodzenia członków rady nadzorczej przez walne zgromadzenie, a zatem nie może zostać zaaprobowana przez Sąd Apelacyjny.

Nie można także podzielić stanowiska skarżącego, że zaskarżona uchwała narusza art. 391 § 3 k.s.h. Sąd Apelacyjny nie znajduje żadnych podstaw do przyjęcia, że regulamin rady nadzorczej nie może obejmować kwestii wynagrodzenia członków rady nadzorczej. Przepis art. 391 § 3 k.s.h. w sposób ogólny wskazuje to co winno w regulaminie się znaleźć. Trafnie wskazał Sąd Okręgowy, że kwestie wynagradzania członków rady nadzorczej mieszczą się w pojęciu „organizacji” rady nadzorczej, a zatem zamieszczenie w regulaminie postanowień określających wynagrodzenie członków rady nadzorczej nie narusza art. 391 § 3 k.s.h.

Ponadto wskazać trzeba, że w sytuacji gdy regulamin rady nadzorczej jest wprowadzany w drodze uchwały walnego zgromadzenia wymóg aby wynagrodzenie członków rady nadzorczej określała uchwała zgromadzenia jest dochowany

a zatem nie dochodzi do naruszenia art. 392 § 1 k.s.h. Natomiast podnoszone w apelacji naruszenie statutu pozwanej spółki a mianowicie § 17 pkt 8 nie może być kwalifikowane jako naruszenie prawa uzasadniające stwierdzenie nieważności uchwały, gdyż statut spółki kapitałowej oczywiście norm prawa nie zawiera. Sprzeczność ze statutem może podlegać rozważeniu jedynie jako przesłanka uchylenia uchwały, co zostanie rozważone w dalszej części uzasadnienia.

Reasumując powyższe wywody wskazać trzeba, że zaskarżona uchwała nie narusza wskazanych w apelacji przepisów prawa, a zatem nie było podstaw do stwierdzenia jej nieważności w oparciu o art. 425 k.s.h.

Wbrew stanowisku apelacji nie zachodzą też podstawy do uwzględnienia żądania uchylenia uchwały. Zaskarżona uchwała nie jest sprzeczna ze statutem spółki, gdyż z przepisów statutu nie wynika zakaz zamieszczenia regulacji dotyczących wynagrodzenia członków rady nadzorczej w regulaminie rady. Postanowienie statutu na które powołuje się skarżąca przewiduje jedynie niezbędny zakres spraw jakie w regulaminie rady mają się znaleźć, w żadnym razie nie przewiduje zakazu rozszerzenia tych spraw o inne kwestie związane z działaniem rady. Skoro walne zgromadzenie może podjąć uchwałę w przedmiocie wynagrodzenia członków rady nadzorczej to może też zdecydować, że podjęta uchwała znajdzie się w regulaminie rady.

Jeżeli chodzi o sprzeczność uchwały z dobrymi obyczajami to skarżący upatruje jej w sprzeczności z przepisami prawa. Skoro zarzuty dotyczące naruszenia przez uchwałę wskazanych przez powoda przepisów okazały się bezzasadne, tym samym jego twierdzenia o naruszeniu przez uchwałę dobrych obyczajów nie mogą się ostać. Z kolei twierdzenia powoda, iż uchwała nie znajduje uzasadnienia ekonomicznego przez co godzi w interes spółki, nie zostały w żaden sposób wykazane, co więcej powód ograniczył się w tym zakresie jedynie do ogólnikowych twierdzeń, zaniechał natomiast wskazania okoliczności które mogłyby podlegać weryfikacji w toku procesu.

Mając powyższe na uwadze należało, podzielając stanowisko Sądu Okręgowego, uznać że zaskarżone orzeczenie nie narusza powołanych w apelacji przepisów, a w konsekwencji apelację powoda oddalić w oparciu o art. 385 k.p.c.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów procesu za instancję odwoławczą wydano stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 1 pkt 21 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.9.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

bp